

UGLORZ Marek Jerzy, **Ekologiczne wątki w biblijnej historii zbawienia**, Bielsko-Biała: Augustana 2010, 259 s., bibliogr., dodatek, seria: Biblioteka Teologiczna Augustyna, t. 1, ISBN 978-83-62109-14-2.

Autorem pracy jest znany z działalności ekumenicznej biblista i duchowny Kościoła ewangelicko-augsburskiego, adiunkt Katedry Wiedzy Nowotestamentowej i Języka Greckiego w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Jak sam wyjaśnia we *Wprowadzeniu* do omawianej książki, celem jej napisania „było przemyślenie historii zbawienia pod takim kątem, aby wydobyć z niej i za-

akcentować możliwie najszersze spektrum ekologicznych tematów, które w biblijnym świadectwie niejednokrotnie ukrywają się w wypowiedziach kosmologicznych, kultowych oraz antropologicznych” (s. 11). Ten cel wyrasta z przekonania Autora, że w zapisanej na kartach Biblii historii zbawienia ekologia przynależy do religijnego doświadczenia ludu wybranego i określa jego widzenie świata i człowieka. Stanowi ona więc jeden z centralnych tematów biblijnych, który zasługuje na całościowe spojrzenie i przeanalizowanie. Całość publikacji składa się z siedmiu rozdziałów. Pierwszy poświęcony jest biblijnej wierze w stworzenie, gdzie ekologiczna myśl wiąże się ściśle z dziełem stworzenia i ideą desakralizacji świata, jako rzeczywistości odrębnej od Stworzyciela. Drugi rozdział podejmuje zagadnienia antropologiczne. Ekologiczna perspektywa dochodzi do głosu zwłaszcza w biblijnej wizji powołania człowieka przez Boga do bycia strażnikiem, a nie eksploatatorem stworzenia. W trzecim rozdziale Autor prowadzi rozważania nad zagadnieniem przestrzeni w ogóle, ale również szczególnych przestrzeni, jak: ogród, miasto czy pustynia. Kolejny rozdział został poświęcony czasowi jako przestrzeni działania Boga, ale również człowieka. W tym kontekście znajdujemy refleksje nad sensem świętowania jako pamiątki zbawczych czynów Boga. Piąty rozdział podejmuje kwestię chrystologii widzianej w perspektywie ekologicznej. Jej głównymi wyznacznikami są wcielenie Syna Bożego, Jego śmierć i zmartwychwstanie, będące wyrazem miłości Boga do stworzenia, prowadzącej do jego przeobrażenia. W szóstym rozdziale podjęto kwestię biblijnych metafor i obrazów, rozpatrywanych w kontekście ekologicznym. Chodzi tu zwłaszcza o metafory odnoszące się do Boga i człowieka, stanowiące sposoby pierwotnego myślenia człowieka i umożliwiające mu odkrycie własnej tożsamości. Specyficzny piąty rozdział stanowi trzy dopowiedzenia do kwestii poruszanych już wcześniej – są to dopowiedzenia: chrystologiczne, liturgiczne i eucharystyczne. Oprócz bibliografii, na końcu zamieszczono dodatek, obejmujący: „Jesteśmy częścią ziemi” – przemówienie wodza plemienia Duwaniszów Seattle z 1855, skierowane do prezydenta USA F. Pierce’a, oraz Światową Deklarację Praw Zwierząt (UNESCO, 1978).

Książka M. Uglorza, czytana w świetle formułowanych współcześnie alarmów ostrzegających o zbliżającej się katastrofie ekologicznej, wydaje się dziełem na wskroś optymistycznym. Nie jest to jednak tani optymizm, ale przejaw chrześcijańskiej nadziei, która każe spoglądać na świat jako Boże stworzenie, podążające ku swemu ostatecznemu spełnieniu. Swój finał znajdzie ono w zmartwychwstaniu. Nie determinizm jednak, lecz wolne przyjęcie i respektowanie Bożych praw oraz struktury stworzenia winno określać działanie człowieka. Dlatego, zdaniem Autora niniejszej publikacji, ekologiczna myśl biblijna winna stać się treścią kościelnego przepowiadania nie ze względu na „ekologiczną modę”, lecz zapewniając mu integralny wymiar.

Rajmund Porada (Opole)